

FORMER FOR INDDRAGELSE
OG BESKYTTELSE AF
UDSATTE BØRN OG
FAMILIER

Liesanth Yde Nirmalarajan, Socialrådgiver og cand.soc

Hvad er en ekspert?

- Flertydigt, flydende og kontekstafhængigt
- Definitionsretten og problemforståelser
- Hverken top-down eller bottom-up
- Hvem er eksperterne i gråzonen mellem social- og sundhedsfagligt arbejde?

Undersøgelse om inddragelse af forældre i udarbejdelse af §50 undersøgelser

”Jo men jeg accepterer jo, jeg siger ”Nå ja okay, jamen det er i orden”. Og så kan det godt være at de bagefter siger ”B du skal gå hjem og gøre sådan og sådan” og jeg siger ”jaja” og så går jeg hjem og så er jeg mor igen...Ja og så gør jeg det på min egen måde”

(Informant B, 356)

Udfordringer som ekspert

- BIAS/fordomme (Kahnemann)
- Tid, drift og organisation (Lipsky, Dubois & Dubois, Evans & Harris, Maynard-Moody & Musheno)
- Socialt arbejder indfanger områder med såkaldte wicked problems (vilde problemer) – der ikke kan løses i én fagforvaltning alene, men kræver samspil mellem forskellige aktører (Agger 2017)
- Sticky information/tavs viden (Lauväs & Lauväs, Von Hippen)
- Forholdet mellem magt og viden – den går begge veje (Foucault)

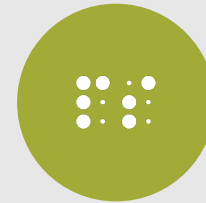
Inddragelse som begreb

Det kan betragtes som en flydende betegner (Jørgensen & Philips 1999)

Et multidisciplinært felt og mange aktører

Der er forskellige diskurser der indholdsudfylder inddragelse med hver deres faglogik (koder)

Perspektivering

1. Er inddragelse en demokratisk ret ved et medborgerskab?
2. Kan udsatte børn, unge og familier placeres mere centralt i forskningen, politikker og udvikling af socialfaglige tilbud?
3. Kan et borgerperspektiv medvirke til at styrke socialfaglige vurderinger?
4. Hvad er forholdet mellem inddragelse og beskyttelse?

Børnekonventionen

- Artikel 3: Deltagerstaterne påtager sig at sikre barnet den **beskyttelse** og **omsorg**, der er nødvendig for dets trivsel.
- Artikel 12: Deltagerstaterne skal sikre et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, retten til frit at **udtrykke** disse synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet; barnets synspunkter skal tillægges **passende** vægt i **overensstemmelse** med dets alder og modenhed

(Bekendtgørelse af FN konvention om Barnets Rettigheder).

En form for inddragelse?

At bestemme om et problem eksisterer.

At definere problemet

At afgøre, om der skal gøres noget ved problemet

At vælge mellem forskellige former for hjælp

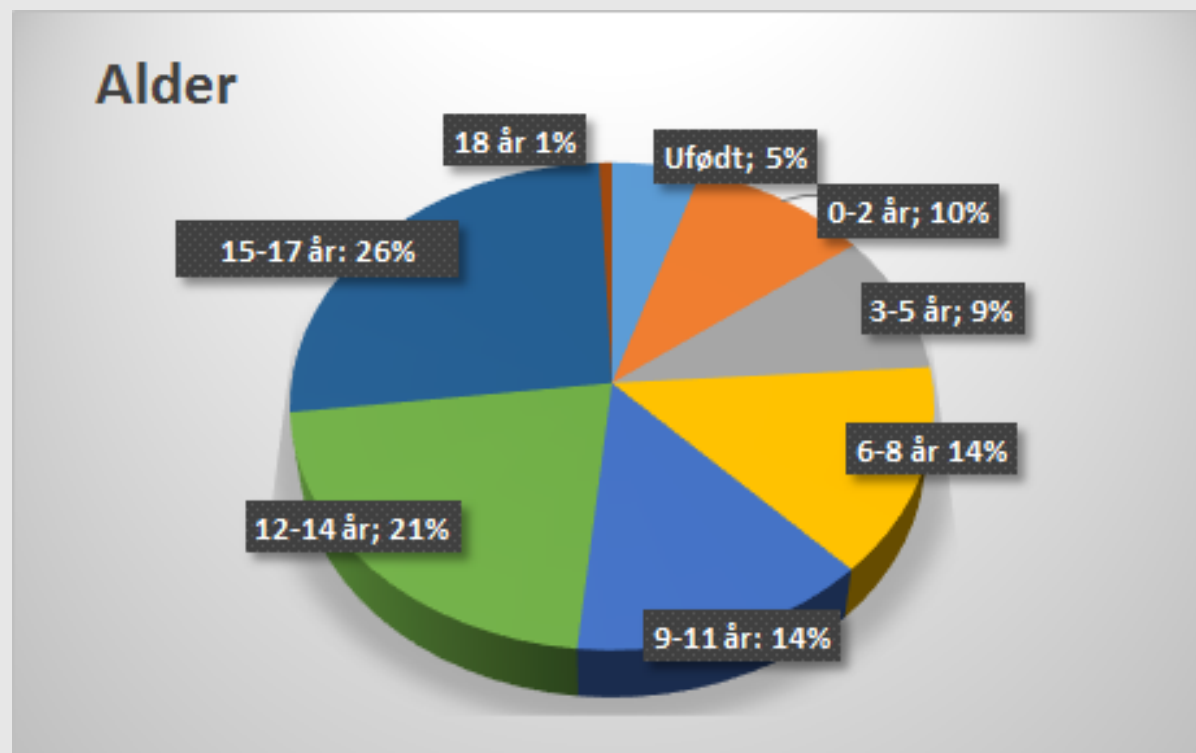
At igangsætte, opretholde eller afslutte tiltaget

En differentieret form for brugerinddragelse?

Hanne Warming	Jens Guldager og Birgitte Hansen	Per Schultz Jørgensen
8. Fælles beslutninger 7. Brugere der tager initiativ 6. Brugere og professionelle der tager fælles beslutninger	Selvbestemmelse	Aktører der handler
5. Brugere informeres og høres 4. Brugere informeres og pålægges at deltage	Medbestemmelse	Medspillere der vurderer
3. Brugere inddrages som symbolsk gestus 2. Brugerens bidrag bruges som dekoration 1. Brugere manipuleres gennem deltagelse	Indflydelse	Informanter der informerer
(Warming, 2011) (red.)	(Krogstrup & Tjalve, 1999)	(Jørgensen, 2000)

Empiriske nedslag i projektet

”Bedre beslutninger i underretninger”

Skole	140
Anden kommunal afdeling	71
Politi	61
Øvrige sundhedsvæsen	53
Forældre og familie	52
Psykiatri	39
Anonym	33
Daginstitution	18
Øvrige	15
Modtager fra anden kommune	15
Retten	12
Barnet selv	2
Total	511

Delkonklusioner i projektet

”Bedre beslutninger i underretninger”

- Metode: Snowballing – at kigge efter overordnet betydningsstrukturer
- Et dokumentstudie af 511 underretninger finder,
 - Omkring af underretningerne ikke er drøftet med den unge eller forældre
 - At unge fx italesætter, at de ikke selvskader, men der fremgår billeder i underretningerne
 - At der er store forskelle i hvordan professionelle imellem hinanden opfatter hvad der haster
 - Fx at forbrug af alkohol i underretningen formuleres som ”misbrug”
 - At der i underretningen peges på konkrete foranstaltning(er) som underretter vurderer er den rette
 - At underretningsenheder anvendes som kanaler for kommunikation der bør deles ved samtykke og ikke nødvendigvis lever op til kravene i servicelovens §§
 - Stærk underprioritering af socioøkonomiske faktorer
 - At bestemte underretningsskabeloner kan give forskellige vægtninger af risiko- og beskyttelsesfaktorer
 - At ikke-sende en underretning også er en beslutning

Skolefravær

Underretninger der ikke er drøftet forud for afsendelse:

- ”Fravær er opgjort til 27 procent og 8 dage, hvor hun kommer for sent”.
- ”x har i dette skoleår en fraværsprocent på 18%. Oftest væk fra skolen i flere uger... uoplagt”. Dateret i juni.

Underretning drøftet med part:

- ”x har meget fravær i skolen (20%) og forsømme sine lektier. Bytter om på nat og dag, spiller PC. Har gået til AKT-samtaler, men sagens alvor er ikke gået op for ham”

Handle vs. relationskompetencer

social- rådgiveren

**Jeg hører,
hvad du siger**

[Du er helt galt på den
- nu gør vi, som jeg siger]

**Ja, så håber
jeg ik' at
se dig igen**

[Jeg ønsker dig alt held
og lykke i fremtiden]

**Det skal jeg
lige undersøge**

[Det aner jeg ikke
en kæft om]

**Følger der en
halvtredser
med?**

[Er der lavet en børne-
faglig undersøgelse?]

**Må jeg be' om
dit cpr-nr?**

[Giv mig lige en chance
for at huske, hvad
det handler om!]

**Jeg er nødt til
at vende det
med min leder**

[Du vil jo ikke gøre,
som jeg foreslår]

**Jeg er her
jo for at
hjælpe dig**

[Det nytter ikke
noget at råbe]

**Sagsbehandler?
Nej, jeg er
socialrådgiver**

[Det er ikke det samme,
for fanden!]

**Det er jo
ikke mig, der
laver loven**

[Jeg synes også,
det er tåbeligt]

Handle-
kompetencer

Professionel
kompetence

Relations-
kompetencer

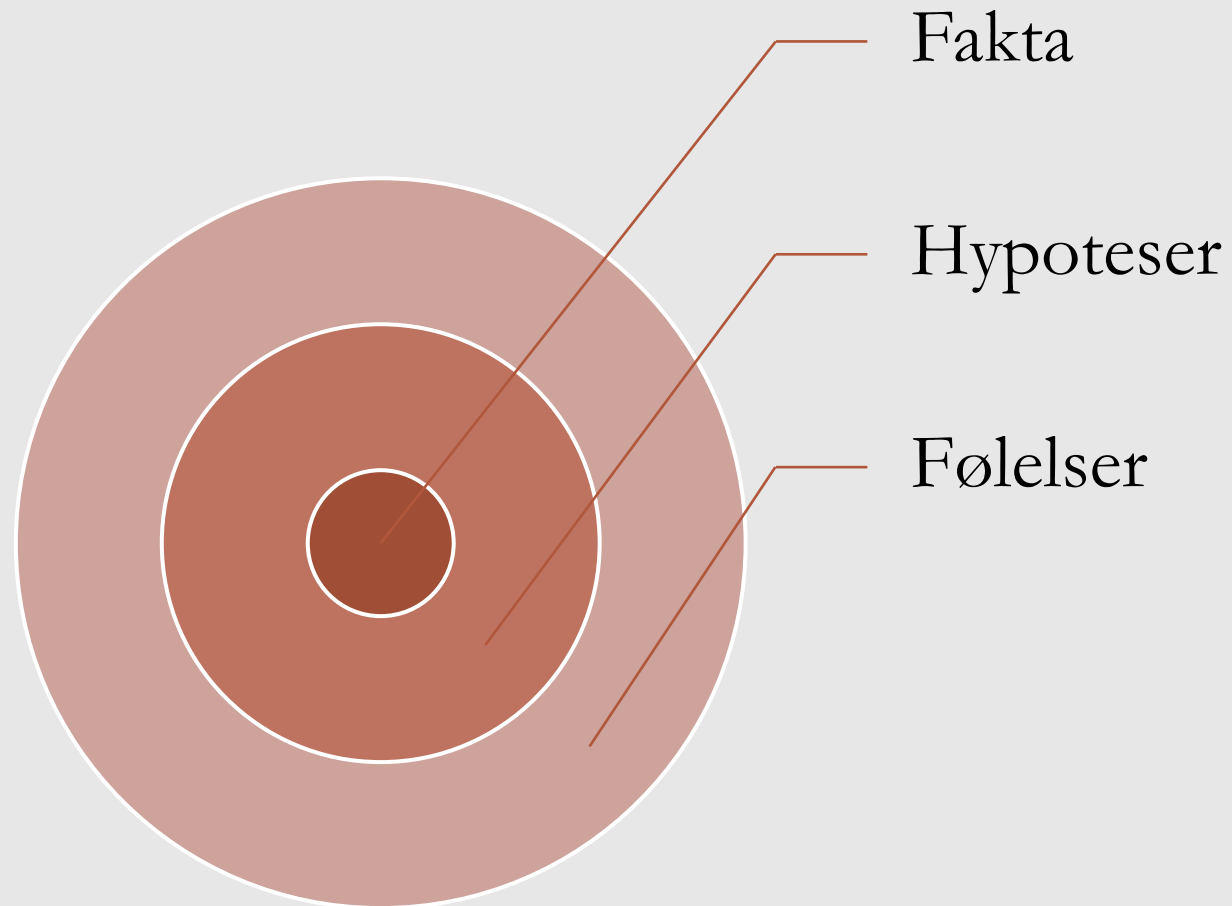
Systemets præmisses

- Luhmann – selvreferentielle systemer
- Systemer har deres egne koder og logikker
- Systemer inkluderer og ekskluderer koder for at kunne håndtere mest mulig kompleksitet
- Middelklasse- vs. minoritetsperspektiv
- Hvor går grænsen mellem normal- og specialområdet?
- Alt dette kan medvirke til forskellige risikoforståelser
- Hvis systemet bygger på modsatrettede krav – er der chance for at der opstår fejl

Policy, profession, professionel socialarbejderarbejder

Fakta, følelser og socialt arbejde

Sensitivitet i et brugerperspektiv

Enhver form for omsorgsarbejde bør have øje for, at : *Enhver person i nogle henseende er (egen oversættelse):*

- *like all other men,*
- *like some other men,*
- *like no other man.*
- *(Kluckhohn, Murray og Schneider 1953:54)*

Affaldsskakt til sprøjter
som ryger ned i aflåst beholder

Brugerperspektiver – Er det muligt?

Etisk

- Respekt og ydmyghed i hjælperolle som professionel (Kierkegaard)
- Asymmetri/symmetrisk relation? → Brugeren skal komme til orde (Guldager)

Vidensrationale

- Udsatte unge har en særlig viden (Mayall)
- Man er nødt til at spørge udsatte voksne, hvis man vil opnå viden om dem (Beresford)

Demokratiske rationale

- Børn som gruppe har svært ved at komme til orde (Mayall)
- Der må gøres en særlig indsats for at børn kan få deres stemme (Lee)
- Empowerment, exit og voice (Andersen)
- Brugerledet forskning (Beresford & Croft)

Effektivitetsrationale

- Den unge skal anerkendes ved at lyttes til, hvilket bidrager til livskvalitet og udvikling af selvværd (Honneth, Bae)
- New public management (Regeringen)

Juridisk

- Retssikkerhedslovens § 4
- Notat om Retssikkerhedsloven §4 (Hielmcrone)
- Handicapkonventionen

Psykologisk

- Ægthed, accept og empatisk indlevelse (Rogers)
- Sårbarhed/mestring (Kluckhohn, Murray og Schneider)
- Sense of coherence (Antonovsky)
- Tillid (Luhmann)